

Sygn. akt III AUa 1124/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 maja 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Jolanta Pietrzak (spr.)
Sędziowie	SSA Marek Żurecki SSA Ewelina Kocurek - Grabowska
Protokolant	Beata Kłosek

po rozpoznaniu w dniu 14 maja 2015r. w Katowicach

sprawy z odwołania B. K. (B. K.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Katowicach z dnia 18 marca 2014r. sygn. akt X U 158/14

oddala apelację.

/-/ SSA M. Żurecki /-/ SSA J. Pietrzak /-/ SSA E. Kocurek-Grabowska

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 1124/14

UZASADNIENIE

Ubezpieczona B. K. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. z dnia 3 grudnia 2013r. o odmowie przyznania jej prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Wskazała,

że ma przepracowane ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych, a organ rentowy bezzasadnie nie zaliczył jej do pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym w C. na stanowisku suwnicowej.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, wskazując,

iż ubezpieczona na dzień 1 stycznia 1999r. wykazała 14 lat 4 miesiące i 3 dni pracy w warunkach szczególnych. Podał, że nie uwzględnił do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym, gdyż ubezpieczona nie przedłożyła świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych, a ponadto w okresie od 20 września 1979r. do 30 czerwca 1980r. przebywała na urlopie bezpłatnym z tytułu opieki na dzieckiem.

Wyrokiem z dnia 18.03.2014r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych poczynając od dnia 30.11.2013r.

Sąd ustalił:

Ubezpieczona B. K., ur. (...), jest z zawodu aparatomym.

Była zatrudniona w okresie:

- od 1 września 1976r. do 31 lipca 1978r. w Domu Mody w C. jako szwaczka,
- od 1 września 1978r. do 30 czerwca 1980r. w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym w C. na stanowisku suwnicowej, przy czym w okresie od 20 września 1979r. do 30 czerwca 1980r. przebywała na urlopie bezpłatnym z tytułu opieki nad dzieckiem,
- od 11 lipca 1980r. do 14 lutego 1984r. w (...) Zakładach (...) w C. jako operator urządzeń dozujących i pakujących,
- od 15 lutego 1984r. do 31 maja 1995r., od 1 lipca 1995r. do 31 grudnia 1995r. i od 2 września 1996r. do nadal w Przedsiębiorstwie (...) w K. Oddział Terenowy w C. jako aparatowa.

Ubezpieczona uzyskała świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych z (...) S.A. w C. za okres od 11 lipca 1980r. do 14 lutego 1984r. z (...) sp. z o.o. w K. za okres od 15 lutego 1984r. do 31 maja 1995r., od 1 lipca 1995r. do 31 grudnia 1995r. i od 2 września 1996r. do 31 grudnia 1998r.

Ubezpieczona ukończyła 55 lat w dniu (...) Nie jest członkiem OFE. Pozostaje w zatrudnieniu w (...) sp. z o.o. Na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczona posiadała 4 lata 3 miesiące i 8 dni okresów nieskładkowych oraz 21 lat i 3 dni okresów składkowych. W dniu 31 października 2013r. wystąpiła z wnioskiem do organu rentowego o wcześniejszą emeryturę. Organ rentowy do okresu pracy w warunkach szczególnych zaliczył ubezpieczonej 14 lat 4 miesiące i 3 dni, tj. następujące okresy zatrudnienia:

- od 11 lipca 1980r. do 14 lutego 1984r.,
- od 15 lutego 1984r. do 31 maja 1995r. (z wyłączeniem okresów nieskładkowych: tj. od 13 do 26 grudnia 1991r.- 14 dni, od 28 stycznia 1992r. do 15 lutego 1992r. tj. 19 dni, od 8 kwietnia 1992r. do 10 kwietnia 1992r. tj.3 dni, od 4 do 8 maja 1992r. tj. 5 dni, od 11 do 22 maja 1992r. tj. 12 dni, od 4 do 9 czerwca 1992r. tj. 6 dni, od 6 do 21 października 1992r. tj. 16 dni, od 12 do 18 grudnia 1992r. tj. 7 dni, od 1 do 26 lutego 1993r. tj. 26 dni, od 27 do 28 lutego 1993r. tj. 2 dni, od 1 do 13 marca 1993r. tj. 13 dni, od 1 maja do 19 sierpnia 1993r. tj. 3 miesiące i 19 dni, od 23 czerwca do 8 lipca 1994r. tj. 16 dni, od 26 lipca 1994r. do 9 października 1994r. tj. 2 miesiące i 15 dni, od 13 do 25 marca 1995r. tj. 13 dni),
- od 1 lipca 1995r. do 31 grudnia 1995r.
- od 2 września 1996r. do 31 grudnia 1998r.(z wyłączeniem okresów nieskładkowych od 15 do 25 września 1997r. tj. 11 dni, od 2 do 12 lutego 1998r. tj. 11 dni, od 11 maja do 4 czerwca 1998r. tj. 25 dni, od 19 do 23 października 1998r. tj. 5 dni).

Wobec poczynionych ustaleń Sąd uznał odwołanie za zasadne podnosząc w motywach tego rozstrzygnięcia co następuje:

Jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego, ubezpieczona posiada ponad 15-letni okres pracy w warunkach szczególnych, nawet bez uwzględnienia okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym. Uwzględniając bowiem okres zatrudnienia ubezpieczonej w (...) Zakładach (...) w C. od 11 lipca 1980r. do 14 lutego 1984r. i w (...) sp. z o.o. w K. od 15 lutego 1984r. do 31 maja 1995r., od 1 lipca 1995r. do 31 grudnia 1995r., od 2 września 1996r. do 31 grudnia 1998r. wykazała ponad 15-letni okres pracy w warunkach szczególnych.

Organ rentowy bezzasadnie bowiem odliczył ubezpieczonej z okresu pracy w warunkach szczególnych okres pobierania po 14 listopada 1991r. wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy i zasiłku chorobowego, opiekuńczego i macierzyńskiego w wymiarze 12 miesięcy i 28 dni. Ten okres nie podlega odliczeniu z okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych. Wykazanie bowiem w dniu 1 stycznia 1999r. określonego w art. 184 ustawy emerytalnej, okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego, według zasad wynikających z art. 32 ust. 1a pkt 1 ustawy emerytalnej, obowiązujących po dniu 1 lipca 2004r. (vide m.in.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23.04.2010r., II UK 313/09, Lex 604213, z dnia 13 lipca 2011r., I UK 12/11, Lex 989126, z dnia 18.05.2012r., III UK 99/11, Lex 1227193, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9.03.2012r., I UK 367/11, Lex 1215125).

Ubezpieczona spełniła wszystkie przesłanki do przyznania jej wcześniejszej emerytury z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych: osiągnęła 55 lat życia w dniu (...), w dniu wejścia w życie ustawy emerytalnej, tj. 1 stycznia 1999r., miała okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 25 lat, 3 miesiące i 11 dni, w tym ponad 15 lat zatrudnienia w warunkach szczególnych. Ponadto nie przystąpiła do otwartego funduszu emerytalnego.

Apelację od tego wyroku wywiódł organ rentowy zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art.184 i art.32 ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. nr 153 poz.1227 z 2009r.).

Skarżący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia odwołania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Apelacyjny w pełni podziela i przyjmuje za własne.

Również dokonana subsumcja ustaleń faktycznych do mających zastosowanie przepisów prawa materialnego nie budzi zastrzeżeń Sądu Apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela stanowisko Sądu I instancji zaprezentowane w motywach zaskarżonego wyroku, co oznacza, iż zbędnym jest ponowne szczegółowe przywoływanie tej argumentacji w uzasadnieniu wyroku Sądu odwoławczego.

Jedynie w uzupełnieniu argumentacji Sądu Okręgowego należy wskazać, iż w judykaturze rzeczywiście utrwalił się pogląd, że wykazanie na dzień 1.01.1999r. określonego w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego, według zasad wynikających z art. 32 ust. 1a pkt 1 tej ustawy obowiązujących po dniu 1 lipca 2004r. (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 23 kwietnia 2010r., II UK 313/09, OSNP 2011 nr 19-20, poz. 260; z 13 lipca 2011r., I UK 12/11, LEX nr 989126; z 18 lipca 2007r., I UK 62/07, OSNP 2008 nr 17-18, poz. 269, z dnia 7.10.2014r. I UK 51/14, LEX nr 1621325).

W ostatnim z tych orzeczeń SN stwierdził, że w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS chodzi o pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów sprzed 1.01.1999r., ponieważ to na ten dzień ubezpieczona powinna posiadać pełny okres zatrudnienia w szczególnych warunkach, wymagany w przepisach dotychczasowych.

Co prawda nie oznacza to, że późniejszy przepis art. 32 ust. 1a pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jest bez znaczenia dla wykładni pojęcia okresów pracy w warunkach szczególnych przed 1.01.1999r. ale nie można odmówić ubezpieczonemu, od których już na dzień 1.01.1999r. wymaga się pełnego okresu pracy w szczególnych warunkach, prawa do zaliczenia do okresów pracy w szczególnych warunkach niektórych okresów niewykonywania pracy (pobierania wynagrodzenia chorobowego lub zasiłku chorobowego i macierzyńskiego). Przy wprowadzającym systemowo ograniczaniu emerytur w wieku obniżonym (z tytułu pracy w szczególnych warunkach) w perspektywie emerytur pomostowych nie można pominąć ubezpieczonych, którzy już na 1.01.1999r. wypracowali

15 lat w szczególnych warunkach, choć urodzili się po 31.12.1948r. Regulacja z art. 32 ust. 1a pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ma zatem zastosowanie do kręgu ubezpieczonych objętych art. 184 ustawy, którzy mogą zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach okresy niewykonywania pracy, za które otrzymali przed 14.11.1991r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Wprowadzenie art. 32 ust. 1a ustawy potwierdza, że § 2 rozporządzenia z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie jest regulacją wyłączną (zamkniętą) w kwestii przesłanki wykonywania stałej pracy w szczególnych warunkach. Nie jest to regulacja pozwalająca na wykluczenie innego stanowiska, mającego zwłaszcza oparcie w akcie wyższego rzędu (ustawie). Nie można wobec tego przyjąć, że skoro § 2 rozporządzenia nie dopuszcza wyjątków, to żadne okresy niewykonywania pracy nie mogą być zaliczane do stażu pracy w szczególnych warunkach.

W tym stanie rzeczy skoro niezasadnym jest twierdzenie organu rentowego, że ubezpieczona nie legitymuje się wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych, albowiem należy jej odliczyć z wykazanego okresu pracy w warunkach szczególnych okresy pobierania zasiłków chorobowych, zasadnie przyjął Sąd I instancji, że ubezpieczona w dacie złożenia wniosku spełniła wszystkie przesłanki warunkujące uzyskanie prawa do emerytury.

Z przytoczonych względów Sąd Apelacyjny na mocy art.385 k.p.c. oddalił apelację jako pozbawioną podstaw.

/-/ SSA M. Żurecki /-/ SSA J. Pietrzak /-/ SSA E. Kocurek-Grabowska

Sędzia Przewodniczący Sędzia

JM